

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна
мова»
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи перекладацької діяльності
Викладач (-і)	Ганзін Валерій Владиславович
Контактний телефон викладача	066 987 98 41
Е-mail викладача	valerii.hanzin@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	П'ятниця 15.00 ауд. 204 Вівторок 15.00 Zoom https://us05web.zoom.us/j/2196678493?pwd=T1hyU2NoU3pxcjhKNGVGa3NNRXp2dz09
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є опанування прийомів, способів, методів та підходів, що використовуються в перекладацькій діяльності.</p> <p>Дисципліна “Основи перекладацької діяльності” ставить на меті ознайомити студентів з різними видами усного та письмового перекладу та сформуванню компетенцій, необхідні для подальшого поглибленого вивчення та здійснення перекладу. Особлива увага приділяється ролі перекладацької професії у сучасному світі та викликам, з якими зустрічаються перекладачі. Курс спрямований на розвиток здатності студентів розрізняти контексти, в яких вживаються різні види та підвиди перекладу, вмінні готуватись до перекладацьких подій, аналізувати та редагувати готовий продукт.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок, необхідних для подальшого вивчення та здійснення усного та письмового перекладу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є</p> <ul style="list-style-type: none"> ● забезпечити майбутніх фахівців необхідними теоретичними та практичними навичками виконання усного та письмового перекладу; ● сформуванню розуміння ролі перекладача у сучасному світі; ● навчити студентів самостійно вдосконалювати власні перекладацькі навички та оцінювати результати роботи. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Інтегральна компетентність</u></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>	

Фахові компетентності:

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами, зокрема англійською мовою та другою іноземною мовою.

ФК 13 Здатність використовувати різноманітні перекладацькі прийоми та методи при перекладі текстів різних жанрів і стилів з основної іноземної мови.

Результати навчання:

РН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

РН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

РН 11 Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

РН 14 Використовувати мову(и), що вивчає(ю)ться, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

РН 20 Вміти застосовувати перекладацькі прийоми та методи для забезпечення перекладу текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова
8	035 Філологія	4	В

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Перекладач у сучасному світі. – Роль перекладача – Переклад та ІІІ	-	2	4
Тема 2. Основні види та форми перекладу.	-	2	4
Тема 3. Автоматизований переклад. – Основні поняття – ПЗ для здійснення автоматизованого перекладу	-	4	8
Тема 4. Вступ до усного перекладу. – Режими (послідовний, синхронний, шушутаж)	-	2	4

	– Сфери застосування			
	Тема 5. Послідовний переклад. – Механізми обробки інформації – Скорочення – Використання нотаток	-	8	16
	Тема 6. Синхронний переклад. – Ear-Voice Span – Stamina – Робота з обладнанням	-	8	16
	Тема 7. Підготовка до перекладацької події та перекладацька етика. – Інформаційна підготовка – Психологічна підготовка – Правила перекладача – Оцінка проведеної роботи	-	2	4
	Тема 8. Медичний переклад у контексті російсько-української війни (у межах співпраці зі стейкхолдером Face the Future Foundation). – Досвід та виклики – Особливості медичного перекладу для пацієнтів з травмами внаслідок війни та посттравматичними розладами – Залучення групи перекладачів факультету іноземних мов на міжнародних хірургічних місіях Face the Future Ukraine – Перспективи розвитку співпраці	-	2	4
	ЗАГ.:	-	30	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті, здійснення перекладу); підсумковий (тест, залік). Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів. Система оцінювання навчальної дисципліни складається з таких компонентів: – Аудиторна робота, самостійна робота (підготовка до занять на основі теоретичних матеріалів, розвиток навичок послідовного та синхронного перекладу на основі запропонованих ресурсів, контроль – усне опитування на практичних заняттях) (40 балів). – Залік (60 балів).			
Вимоги до письмових робіт	Курс передбачає виконання підсумкового тесту за матеріалами курсу (теми 1-7) у письмовому форматі – 15 питань формату «множинний вибір» (по 1 балу за кожну правильну відповідь) та 3 питання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (від 1 до 5 балів за кожну відповідь).			
Семинарські заняття	Знання студента оцінюються як з теоретичної (за темами курсу), так і з практичної підготовки (здійснення перекладу) відповідно до національної шкали за такими критеріями: «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті			

	<p>теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовано.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>До підсумкового контролю допускаються усі студенти, які вивчали навчальну дисципліну. Діє система накопичення балів. Для отримання заліку за відомістю №1 студент повинен набрати 50 балів. Якщо сума балів студента нижча за 50, студент користується повторним правом отримати залік за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань). При неуспішному складанні заліку за відомістю № 2 студенту надається можливість скласти залік за відомістю №3 при комісії.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма контролю: залік Форма здачі: комбінована Структура: Завдання 1: Послідовний переклад уривку промови на 3 хвилини - 15 балів. Завдання 2: Синхронний переклад уривку промови на 5 хвилин - 15 балів. Завдання 3: Підсумковий тест.</p> <p>Завдання 1: Послідовний переклад (15 балів) 1.Точність переданого змісту (5 балів): 5 балів: Передано всі основні ідеї та деталі без значних втрат або викривлень. 3-4 бали: Передано більшість ідей, проте є незначні втрати або викривлення. 1-2 бали: Втрачено або викривлено значну частину змісту. 0 балів: Переклад не передає основний зміст уривку. 2.Граматична правильність (4 бали): 4 бали: Переклад граматично правильний без значних помилок. 2-3 бали: Є деякі незначні граматичні помилки, які не впливають на розуміння. 1 бал: Є значні граматичні помилки, що впливають на розуміння. 0 балів: Граматика є значно викривленою, що робить переклад нерозбірливим. 3.Вибір лексики та стилістична відповідність (4 бали): 4 бали: Лексика та стиль відповідають оригіналу та контексту.</p>

	<p>2-3 бали: Є деякі помилки у виборі лексики або стилю, проте загальний зміст зрозумілий.</p> <p>1 бал: Лексика та стиль значно відхиляються від оригіналу.</p> <p>0 балів: Невідповідний вибір лексики та стилю, що призводить до нерозуміння перекладу.</p> <p>4.Вимова та інтонація (2 бали):</p> <p>2 бали: Вимова та інтонація відповідають нормам мови, без суттєвих помилок.</p> <p>1 бал: Є деякі помилки у вимові або інтонації, проте вони незначно впливають на розуміння.</p> <p>0 балів: Вимова та інтонація суттєво заважають розумінню.</p> <p>Завдання 2: Синхронний переклад (15 балів)</p> <p>1.Точність переданого змісту (6 балів):</p> <p>6 балів: Точне відтворення основного змісту з мінімальними втратами.</p> <p>4-5 балів: Загальний зміст передано, проте є деякі втрати або викривлення.</p> <p>2-3 бали: Зміст передано частково, з значними втратами або викривленнями.</p> <p>1 бал: Зміст передано лише фрагментарно.</p> <p>0 балів: Переклад не передає змісту.</p> <p>2.Плавність та безперервність перекладу (4 бали):</p> <p>4 бали: Переклад безперервний, з мінімальними затримками.</p> <p>2-3 бали: Є деякі затримки або паузи, проте загальний ритм не порушується.</p> <p>1 бал: Часті затримки, що значно впливають на ритм.</p> <p>0 балів: Часті та тривалі паузи, що роблять переклад непослідовним.</p> <p>3.Граматична правильність (3 бали):</p> <p>3 бали: Переклад граматично правильний, з мінімальними помилками.</p> <p>2 бали: Є деякі граматичні помилки, але вони не критичні.</p> <p>1 бал: Багато граматичних помилок, що впливають на розуміння.</p> <p>0 балів: Граматика є значно викривленою, що робить переклад нерозбірливим.</p> <p>4.Вибір лексики та стилістична відповідність (2 бали):</p> <p>2 бали: Лексика та стиль відповідають оригіналу.</p> <p>1 бал: Є деякі помилки у виборі лексики або стилю.</p> <p>0 балів: Лексика та стиль значно відхиляються від оригіналу.</p> <p>Завдання 3: Підсумковий тест – 30 балів.</p>
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Усі письмові завдання мають бути виконані у встановлений термін. Роботи, які здані пізніше встановленого терміну без поважних причин, оцінюються нижче (75% від можливої максимальної кількості балів за такий вид робіт). Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона презентує виконані письмові завдання під час консультації викладача.

Академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з «Положенням про запобігання академічному

плагиату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 2)» можна за покликанням:

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zap-obihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

Студент зобов'язаний неухильно дотримуватися норм академічної доброчесності, правил внутрішнього розпорядку навчального закладу, інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО.

Відвідування занять:

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Не допускаються пропуски занять без поважної причини. Якщо студент відсутній із поважної причини, він/вона відпрацьовує пропущені заняття під час консультації викладача.

Студенти, які навчаються за **індивідуальним графіком**, опрацьовують матеріал самостійно відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhenni-a-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів **неформальної освіти** в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів на платформах Coursera, Udemy, тощо, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів/тренінгів, тощо) регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3)»

https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatському-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. A Newcomer's Guide to Translation and Interpretation. American Translators Association, 2001. 76 p.
2. Gillies, A. Consecutive Interpreting: A Short Course. Routledge, 2019
3. Gillies, A. Note-Taking for Consecutive Interpreting: A Short Course. Routledge, 2017
4. Gillies, A. Conference interpreting: A student's practice book. Routledge, 2013
5. Speech Repository <https://webgate.ec.europa.eu/st/>

Викладач: Ганзін В. В., асистент кафедри англійської філології